

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Kort Begreb af Verdens Krønike i Sammenhæng

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 407. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1812_189-txt-shoot-idm10621.pdf (tilgået 04. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Hvor de mange Skrivere nævnes, havde vel været det rette Sted til at omtale den periodiske Litteratur, der i en Skildring af det 18tende Aarhundredes sidste 17 Aar, ei bør tavs forbigaaes. Paa en Tid, da kun faa give sig Stunder til at læse tykke Bøger, eller Ro til at dvæle længe ved een Genstand, men Mange dog føle en Slags Trang til at læse og Lyst til at snakke om Allehaande, da ere Blade og Smaa-bøger, som ugenlig og maanedlig frembære en Blanding af Nyheder, Vers og løselig Tale om Dagens Optrin og Kæphest, en kær Skænk. De tykke Bøger forsvinde af de fleste Borde tilligemed Bibelen og det er af Sky for aandelige Alvorstanker, at Man kaster dem under Bænken: allerede heraf kan Man slutte at den periodiske Litteratur har hjemme i Frankrig og England. Med det 18tende Aarhundrede begyndte den i Tydskland, men her som i Dannemark var den længe indskrænket til Aviser og Efterretninger om lærde Sager, et vist Mærke paa Folkenes aandelige Alvor. Hæderligt er det for Dannemark, at det første danske Blad af blandet Indhold, den patriotiske Tilskuer, udkom under femte Fredrik, og behøver kun at indbindes for at blive en god Bog. Intet Blad, uden det, spille heller nogen mærkelig Rolle før henimod Revolutionen, men da skedte og en stor Omvæltning; hardtad al Skrift blev Døgnblade, som udgik dels til visse, dels til uvisse Tider, og vel maa vi takke Gud, at den Litteratur var *periodisk*. At Kristendommens og Kongemagtens Uvenner vilde gøre sig Pusterør af slige Ugeblade og Maanedsskrifter var venteligt, men dog gik det en Tidlang læmpeligere herinde, end andensteds. *Minerva*, som ligetil Aarhundredets Udgang hævdede sin Dronningrang, og fremledtes mest af Pram og Rahbek, var vel hverken kristelig eller kongelig, hvad da ei heller kunde ventes af Athenens hedenske Skytsgudinde, men som en saadan førte hun dog blandet Tale, thi hun talte hardtad med alle de danske Tunger, der have rørt sig siden; og til Kaadhed var hun en for alvorlig Matrone.